

PLÁN PÉČE

O

PŘÍRODNÍ PAMÁTKU

SKALKY NA SÁDKU

na období

2024–2033

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	4
1.1. Základní identifikační údaje	4
1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	4
1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5. Překryv území s jiným typem ochrany	5
1.6. Kategorie IUCN	5
1.7. Předmět ochrany ZCHÚ	5
1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2. Předmět ochrany – současný stav	6
1.8. Cíl ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	9
2.1. Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	9
2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	9
2.1.2. Přehled zvláště chráněných, ohrožených a vzácných druhů rostlin, hub a živočichů	10
2.1.3. Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	11
2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	11
2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	13
2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	14
2.4.1. Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	14
2.4.2. Základní údaje o útvarech neživé přírody	14
2.5. Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	14
2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	16
3. Plán zásahů a opatření.....	17
3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	17
3.1.1. Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	17
3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	18
3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	18
3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu	19
3.4. Návrhy potřebných administrativně – správních opatření v území	19
3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	19
3.6. Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	19
3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4. Závěrečné údaje	21
4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	21
4.2. Použité podklady a zdroje informací	21
4.3. Seznam používaných zkratk	22
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	23
5. Přílohy	24

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1. Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	392
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Skalky na Sádku
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Okresní úřad Domažlice
číslo předpisu:	4/2001
datum platnosti předpisu:	29. 10. 2001
datum účinnosti předpisu:	30. 11. 2001

1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Plzeňský
okres:	Domažlice
obec s rozšířenou působností:	Domažlice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Domažlice
obec:	Postřekov
katastrální území:	Postřekov

Přílohy:

M1a, b – Orientační mapa s vyznačením území

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 726168 Postřekov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2086		lesní pozemek		38 921	38 921
Celkem					38 921

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma

druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	vyhlášené OP plocha v ha	způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	3,8921	–		
vodní plochy	–	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	–	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	–	–	nepłodná půda	–
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	3,8921	–		

1.5. Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: –
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): Český les, I. zóna odstupňované ochrany přírody
překryv s jiným typem ochrany: ÚSES (nadregionální biokoridor)
mezinárodní statut ochrany: –

Natura 2000

ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: CZ0320030 Haltravský hřeben

1.6. Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7. Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Fragment smrkové bučiny na mimořádně nepříznivém stanovišti, jako typ přirozeného společenstva v jižní části Českého lesa.

1.7.2. Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L5.4 Acidofilní bučina	46	<p>Acidofilní bučiny svazu <i>Luzulo-Fagion</i> se fragmentárně vyvinuly především v jižní části území. S výjimkou specifických skalních ekotopů se téměř na celém území vyskytuje as. <i>Dryopterido dilatatae-Fagetum</i> s dominantní kapradí rozloženou (<i>Dryopteris dilatata</i>).</p> <p>Dřeviny zastoupené v acidofilních bučinách jsou zejména buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), který je prostoupen smrkem ztepilým (<i>Picea abies</i>), místy jsou vtroušeny jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), jedle bělokorá (<i>Abies alba</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>).</p> <p>Keřové patro je vyvinuto roztroušeně a tvoří jej především zmlazující buk a smrk.</p> <p>Bylinné patro je zde dosti chudé, v druhově chudém podrostu dominují brusnice borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), lipnice roční (<i>Poa annua</i>), medyněk měkký (<i>Holcus mollis</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>) a psineček obecný (<i>Agrostis capillaris</i>).</p> <p>Ještě v roce 2008 se na SV hranici památky nalézala mikrolokalita s výskytem plavuně pučivě (<i>Lycopodium annotinum</i>) o velikosti 2 m². Výskyt tohoto ohroženého druhu již nebyl v roce 2021 potvrzen.</p> <p>Mechové patro je díky kyselému opadu bukového listí silně potlačeno. Na stromové porosty jsou vázány druhy ohrožených lišejníků. Pro borku starších buků je typický ohrožený taxon, a to jadernička lesklá (<i>Pyrenula nitida</i>). Součástí ekosystému je určitý podíl mrtvého dřeva ponechaného k zetlení (cca 40 m²).</p> <p>Trouchnivější smrkové kmeny poskytují vhodný substrát pro jeden z nejvzácnějších druhů lišejníků nalezených v památce, kterým je tužnatka slizká (<i>Multiclavula mucida</i>) a z bryologického hlediska jsou důležitým substrátem pro zachování nejčinnějších epyxilických bryocenóz s ohroženým druhem křížatky vystoupavé (<i>Lophozia ascendens</i>).</p> <p>Staré stromy s dutinami mohou být útočištěm některých lesních druhů netopýrů jako netopýra velkouchého (<i>Myotis bechsteinii</i>) nebo n. vousatého (<i>M. mystacinus</i>).</p>	a, b (9110)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
S1.2 Štěrbínová vegetace vápnatých skal a drobit	10	Vegetace náleží do sv. <i>Asplenion septentrionalis</i> . Převládajícím druhem je kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>), místy prostupující bukovníkem kapradovitým (<i>Gymnocarpium dryopteris</i>), papratkou samičí (<i>Athyrium filix-femina</i>) a kapradí samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>). Na některých úsecích osluněných vrcholových skalek rostou kompaktní porosty brusnice borůvky (<i>Vaccinium myrtillus</i>) příslušné cenologicky sv. <i>Genisto pilosae-Vaccinion</i> a cenologicky, jej lze klasifikovat jako ochuzenou formu as. <i>Calamagrostio arundinaceae-Vaccinietum myrtilli</i> . Velké pokryvnosti dosahují mechy a lišejníky. Poměrně hojný je výskyt lišejníku pevnokmínku keříčkovitého (<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>), a to především na osluněných vrcholcích skal, na holé půdě a humusu na plošinách skal převažují druhy dutohlávek rodu <i>Cladonia</i> , šálečka zrnitá (<i>Trapeliopsis granulosa</i>) a lišejník <i>Placynthiella oligotropa</i> . Flóru na skalním hřebeni mírně obohacují bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>) a jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>). Staré stromy s dutinami mohou být útočištěm některých lesních druhů netopýrů jako netopýra velkouchého (<i>Myotis bechsteinii</i>) nebo n. vousatého (<i>M. mystacinus</i>).	c

B. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Geomorfologický útvár přírodního původu tvořený skalnatým hřebenem, situovaným ve vrcholové partii Sádkové skály	Výchozy na vrcholu kopce jsou budovány sillimanit-biotickou migmatizovanou pararulou, obsahující ojedinělý cordierit. Místy se objevují ložní, až 20 cm mocné křemenné žíly.	Hřeben má místy ráz zdi s mrazovými sruby, srázy a kryoplanáčními terasami. Svah je zakryt produkty mrazového zvětrávání – blokovými a balvanitými sutěmi. Na některých místech je velmi patrné rozpukání skal.	c

*kód předmětu ochrany:

a – předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

c – další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ

1.8. Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L5.4 Acidofilní bučina	Les přírodní s přirozeně bohatou druhovou, prostorovou i věkovou strukturou a s významným podílem mrtvého dřeva v různých stupních rozkladu“.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému 2,80 ha přirozená druhová skladba lesních porostů dle jednotlivých SLT minimální množství mrtvého dřeva 100 m³ přítomnost zvláště chráněného druhu plavuně pučivé (<i>Lycopodium annotinum</i>)
S1.2 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolit	Zachování ekosystému ve stávajícím rozsahu s výskytem lišejníků.	<ul style="list-style-type: none"> zachování rozlohy ekosystému na současné úrovni (0,4 ha) přítomnost druhů tužnatka slizká (<i>Multiclavula mucida</i>), jadernička lesklá (<i>Pyrenula nitida</i>)

B. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Geomorfologický útvar přírodního původu tvořený skalnatým hřebenem, situovaným ve vrcholové partii Sádkové skály	Zachování rozlohy a rozmanitosti fenoménu bez poškození antropogenními vlivy.	<ul style="list-style-type: none"> zachování stavu bez nových antropogenních zásahů

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1. Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka se nachází na hřebeni pásma Haltravy cca 2,5 km západně od obce Klenčí pod Čerchovem. Jedná se o skalnatý hřeben ve směru SZ–JV s balvanitým terénem na mimořádně nepříznivém stanovišti. Hřeben má místy ráz zdi s mrazovými sruby a kryoplanáčnickými terasami. Nadmořská výška památky je cca 800–844 m.

Památka spadá do biogeografického regionu Český les. Nachází se v jeho jižní části zvané Čerchovský les. Vlastní haltravský hřeben je součástí hranic Evropského rozvodí Labe (východní svah) – Dunaj (západní svah). Bezejmenné vodoteče jsou odvodňovány do těchto povodí Nemanickým potokem a Čerchovkou. Půdní typy zde zastupují převážně kambizemně dystické. Oblast leží v chladné klimatické oblasti CH7 (QUITT 1970).

Výchozy na vrcholu kopce jsou budovány sillimanit-biotitickou migmatizovanou pararulou, obsahující ojediněle cordierit. Místy se objevují ložní, až 20 cm mocné křemenné žíly. Lokalita je typickým a výrazným příkladem přirozených skalních výchozů (kamýků a skalních zdí), typických pro vrcholové části Českého lesa (VEJNAR 1977).

Vegetačními jednotkami jsou zde kyselé bučiny svazu *Luzulo-Fagion*, zastoupené lokálně as. *Dryopterido dilatatae-Fagetum*. Bylinné patro má navzdory členitému reliéfu s vystupujícími skalními výchozy nízkou pokryvnost. Dominantními druhy kyselých bučin v památce jsou kaprad' rozložená (*Dryopteris dilatata*), brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*) a metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*). Významná je přítomnost druhu biky bělavá (*Luzula luzuloides*), která je jinak v acidofilních bučinách Českého lesa poměrně vzácným jevem (MUDROVÁ 2021b).

Na izolovaných skalkách a skalních hřebínkách je fragmentárně vyvinuta štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin z okruhu sv. *Asplenion septentrionalis*. Výjimkou jsou skalní zdi v kulminační partii Sádkové skály, které náleží spíše k vegetaci sv. *Gemnistopilosae-Vaccinion* a cenologicky jej lze klasifikovat jako ochuzenou formu as. *Calamagrostio arundinaceae-Vaccinietum myrtilli* (MUDROVÁ 2021a, 2021b).

Z floristického hlediska byla na území památky významná přítomnost plavuně pučivé (*Lycopodium annotinum*), jejíž výskyt byl zaznamenán na ploše 2 m² na SV památky (SLADKÝ 2006). Při kontrole památky v roce 2008 byl výskyt tohoto druhu rovněž potvrzen (KADERA & PECKERT 2008), ovšem při botanické inventarizaci v roce 2021 se již druh nepodařilo nalézt. Autorka botanické inventarizace předpokládá zánik stanoviště v důsledku intenzivního rozvoje keřového patra, tvořeného zejména smrkem ztepilým (*Picea abies*) (MUDROVÁ 2021a).

Na území památky byl potvrzen výskyt náprstníku červeného (*Digitalis purpurea*), který byl v botanickém průzkumu z roku 2006 označen jako expanzivní druh. Stejně tomu bylo i u lipnice roční (*Poa annua*), u které se předpokládalo rozšiřování v důsledku turistiky především v okolí turistické trasy (SLADKÝ 2006). Inventarizační průzkum z roku 2021 obavy z expanze náprstníku červeného a lipnice roční nepotvrdil, nicméně je důležité, stavy obou druhů rostlin na území památky i nadále sledovat (MUDROVÁ 2021b).

Ze zoologického hlediska patří území památky k málo prozkoumaným. V současné době nejsou známy žádné poznatky o složení hmyzí fauny. Vzhledem k množství tlejícího a mrtvého dřeva v památce by bylo zajímavé provést entomologický průzkum zaměřený především na saproxylický hmyz.

V památce byla zaznamenána náhodná pozorování několika druhů netopýrů a ptáků. Na území památky bylo pozorováno pět druhů silně ohrožených netopýrů řazených do této kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. Konkrétně se jedná o druhy netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*), netopýr ušatý (*Plecotus auritus*), netopýr velokouchý (*Myotis bechsteinii*) a netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*). Vždy se jednalo o řády počtu jedinců, kdy maximální počet jedinců jednoho druhu nepřekročil tři jedince. Výskyt všech jmenovaných druhů netopýrů byl situován do východního okraje památky, a to do skalních výchozů v lesním porostu (AOPK ČR 2022). Na území památky se nacházejí další potenciálně

vhodné biotopy pro výskyt netopýrů a z tohoto důvodu by bylo zajímavé v budoucnu uskutečnit chiropterologický průzkum. Vedle běžných druhů ptáků byl v hnízdní době jednou zaznamenán výskyt ohroženého druhu ořešníka kropenatého (*Nucifraga caryocatactes*) (AOPK ČR 2022).

Během období platnosti přechodního plánu péče byla provedena řada inventarizačních průzkumů. V roce 2021 proběhla botanická inventarizace (floristika a fytocenologie) (MUDROVÁ 2021 a, b). Mykologický průzkum proběhl v roce 2019 (ZELENÝ 2019) a v roce 2015 byl proveden průzkum lichenologický (PEKSA 2015). Některým skupinám, zejména živočichů nebyla za dobu existence památky věnována téměř žádná pozornost. U ptáků a netopýrů jsou k dispozici pouze dílčí pozorování a rovněž nebyl u těchto skupin proveden samostatný průzkum.

2.1.2. Přehled zvláště chráněných, ohrožených a vzácných druhů rostlin, lišejníků, hub a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
plavuň pučivá <i>Lycopodium annotinum</i>	O	LC	v roce 2008 výskyt na SV hranici památky na ploše o velikosti 2 m ² (KADERA & PECKERT 2008)
Mechorosty			
křížítka vystoupavá <i>Lophozia ascendens</i>	-	EN	výskyt na tlejícím kmeni smrku na balvanité suti V svahu památky a prosvětleném balvanitém poli na SV svahu památky (MUDROVÁ 2021c)
Lišejníky			
tužnatka slizká <i>Muticlavula mucida</i>	-	EN	výskyt na SV svahu, ležící mrtvé dřevo, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
jadernička lesklá <i>Pyrenula nitida</i>	-	EN	výskyt na SV svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
artónie vínová <i>Arthonia vinosa</i>	-	VU	výskyt na SV svahu, borka buku, nález vzácně (PEKSA 2015)
hůlkovka nevzhledná <i>Bacidia subincompta</i>	-	VU	výskyt na SV svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
biatora zlatá <i>Biatora chrysantha</i>	-	VU	výskyt na SV svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
dutohlávka rohatá <i>Cladonia cornuta</i>	-	VU	výskyt na skalním hřebeni na humusu (PEKSA 2015)
čárnička psaná <i>Graphis scripta</i>	-	VU	výskyt na JZ svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
prachouleček krátkonohý <i>Chaenotheca brachypoda</i>	-	VU	jediný nález na torzu buku na SV svahu (PEKSA 2015)
prachouleček dřevomilný <i>Chaenotheca xyloxena</i>	-	VU	výskyt na celém území památky, torza buků a stojící souše (PEKSA 2015)
šálečka žlutozrná <i>Lecidella flavosorediata</i>	-	VU	výskyt na borce břízy bělokore na skalním hřebeni exponovaných vrcholů skal (PEKSA 2015)
terčovka hrbolkatá <i>Melanelixia subaurifera</i>	-	VU	výskyt na větvích jeřábu na skalním hřebeni, nález vzácně (PEKSA 2015)
blednice obojetná <i>Ochrolechia androgyna</i>	-	VU	výskyt na SV svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
kreskovec červenavý <i>Opegrapha rufescens</i>	-	VU	výskyt na SV svahu, borka buku, nález velmi vzácně (PEKSA 2015)
mapovník stolový <i>Rhizocarpon lavatum</i>	-	VU	výskyt na rulové skále exponovaných vrcholů skalního hřebene (PEKSA 2015)
políčkovka tmavá <i>Rimularia furvella</i>	-	VU	výskyt na rulové skále vrcholových skalek skalního hřebene (PEKSA 2015)
pevnokmínek rozvětvený <i>Stereocaulon dactylophyllum</i>	-	VU	výskyt na rulové skále exponovaných vrcholů skalního hřebene (PEKSA 2015)
Houby			
kržatka šikmá <i>Flammulaster limulatus</i>	-	EN	výskyt na silně tlejícím kmeni buku (ZELENÝ 2019)
kyjanka slizká <i>Muticlavula mucida</i>	-	EN	na území památky nalezena na ležícím silně tlejícím kmeni buku na SV svahu (ZELENÝ 2019)
Živočichové			
Obratlovci			

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
orešník kropenatý <i>Nucifraga caryocatactes</i>	O	VU	1 jedinec, západní okraj památky, v hnízdní době ve vhodném prostředí (Vanišová 2016, AOPK ČR 2022)
netopýr hvízdavý <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	SO	LC	1 jedinec, východní okraj památky, skalní výchozy v lesním porostu (Červený a Pieklač 2015, AOPK ČR 2022)
netopýr severní <i>Eptesicus nilssonii</i>	SO	LC	1 jedinec, východní okraj památky, skalní výchozy v lesním porostu (Červený a Pieklač 2015, AOPK ČR 2022)
netopýr ušatý <i>Plecotus auritus</i>	SO	LC	1 jedinec, východní okraj památky, skalní výchozy v lesním porostu (Červený a Pieklač 2015, AOPK ČR 2022)
netopýr velkouchý <i>Myotis bechsteinii</i>	SO	DD	3 jedinci – 1 samec a 2 samice, východní okraj památky, skalní výchozy v lesním porostu (Červený a Pieklač 2015, AOPK ČR 2022)
netopýr vousatý <i>Myotis mystacinus</i>	SO	LC	3 jedinci – 1 samec a 2 samice, východní okraj památky, skalní výchozy v lesním porostu (Červený a Pieklač 2015, AOPK ČR 2022)

*kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.: O – ohrožený, SO – silně ohrožený, KO – kriticky ohrožený

**dle červených seznamů ČR: cévnaté rostliny (GRULICH & CHOBOT 2017; LC – málo dotčený), lišejníky (LIŠKA & PALICE 2010; EN – ohrožený, VU – zranitelný), mechorosty (KUČERA & VÁŇA 2005; EN – zranitelný), houby (HOLEC & BERAN 2006; EN – zranitelný), obratlovci (CHOBOT & NĚMEC 2017; DD – druh, o němž nejsou dostatečné údaje, LC – málo dotčený VU – zranitelný)

2.1.3. Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) Abiotické disturbanční činitele

Z abiotických činitelů se může na území památky uplatňovat zejména vliv sucha a větru. Působení sucha je během posledních let viditelné zejména u smrků, což v kombinaci s biotickým činitelem (lýkožroutem smrkovým) vede až k jejich hynutí. Vítr nemá na stav památky negativní vliv a lze jej vnímat jako přirozenou součást vývoje stavu porostů. Vlivem větru může dojít k otevření prostoru a zlepšení světelných podmínek pro mladé dřeviny. Zároveň polomy vzniklé v důsledku působení větru budou na místě ponechány k zetlení a můžou poskytovat prostor organismům vázaným na mrtvé dřevo.

b) Biotické disturbanční činitele

V posledních letech docházelo v území k hynutí smrku, a to zejména přispěním lýkožrouta smrkového. Škody spárkatou zvěří jsou v současné době na nízké úrovni, nicméně by mohly být problémem při vnášení dřevin přirozené druhové skladby. Z tohoto důvodu je nutné semenáčkům a sazenicím poskytnout mechanickou ochranu (oplocenky, oplůtky).

2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) Ochrana přírody

K prvnímu vyhlášení MZCHÚ došlo 15. 4. 1938 výnosem Ministerstva školství a národní osvěty pod č. j. 41.322/37 – IV/1. Před vyhlášením památky zde neprobíhal žádný management. V roce 1993 byl schválen plán péče pro období 1995–2004. V roce 2001 bylo území nově vyhlášeno v kategorii přírodní památka. Další plán péče byl schválen v roce 2008 na období 2009–2013. Poslední schválený plán je na období 2014–2023. Přírodní památka je součástí

Evropsky významné lokality Haltravský hřeben (CZ0320030), byla vyhlášena 3. 11. 2009 a platný SDO byl schválen 30. 9. 2020.

b) Lesní hospodaření

Památky se nalézají na území lesního majetku bývalého velkostatku Kout-Trhanov. Svěrenecký velkostatek Kout-Trhanov, ležící na rozhraní Šumavy a Českého lesa mezi městy Nýrsko, Všeruby, Nová Kdyně, Domažlice a Poběžovice (Ronšperk) sestával ze dvou dříve samostatných panství, totiž Koutu se statky Rýzemburk, Všeruby, Záhořany a Stanětice a starého kamerálního panství Trhanov; tento pak někdejší držitel svobodný pán Lamingen sloučil v polovině 17. století s Koutem v jedno panství, zapsané v deskách zemských pod názvem Kout-Trhanov.

Tato spojená panství byla v druhé pol. 17. století v rukou již dotčené rodiny Lamingenů z Albenreuthu, od nichž je v r. 1697 koupil mohučský kancléř Filip Stadion, hrabata (od r. 1711) Stadionové drželi pak obě panství jako svěrenecké po více než 200 let až do roku 1907, kdy zemřel poslední mužský člen rodu. V dlouholetém sporu, který se pak o tento fideikomis rozvinul, bylo nejprve dědictví přičteno v r. 1912 polskému hr. Rzyzewskému, později byl však proces obnoven a v r. 1917 prohlášena dědičkou Marie Kristina hr. Schönbornová, roz. Coudenhovová (vnučka posledního Stadiony). Ta pak držela panství až do zestátnění v r. 1945.

V letech 1953–1955 zde hospodařil po těžební stránce Chodský lesní průmysl Kdyně a po pěstební Správa lesního hospodářství Trhanov. Poté zde až do transformace lesního hospodářství spravoval lesy Lesní závod Trhanov jako organizační jednotka Západočeských státních lesů, který v roce 1993 nahradila lesní správa Domažlice se sídlem v Chodově. Na začátku roku 2020 došlo ke sloučení lesní správy Domažlice s lesní správou Horšovský Týn, pod kterou nyní území památky spadá.

Hraniční lesní masív mající funkci obranné hráze proti Bavorsku, byl dlouho ušetřen těžebními zásahy, a to i tehdy, když již jeho obranné poslání pominulo. První pokus podniká Lamingenská vrchnost o využití lesního hospodářství na Trhanovském velkostatku na poč. 2. poloviny 17. století. Lamingenův správce Aschenbach buduje zde okolo r. 1652 pece a hutě na zpracování železné rudy, u nichž vyrůstá obec Pec a trhanovský hamr.

Jestliže v r. 1833 se v trhanovských revírech ještě celkově vyrovnává ve starších porostech podíl jedle a smrku a setkáváme se zde ještě, jak se starými jedlemi, smrčinami i bučinami, pak i jako téměř všude v Čechách se změnou poměru zastoupení dřevin během dalšího půlstoletí. V r. 1903 je podle údajů ve statě pro exkurzi České lesnické jednoty smrk zastoupen na trhanovském velkostatku již 90 %, buk společně s javorem 5,6 %, jedle již pouze 3 %, borovice 1,4 %.

Po prvé byly koutské a trhanovské lesy definitivně vyměřeny a zmapovány až na přelomu 18. a 19. století. Koutské panství v r. 1804, trhanovské snad již o něco dříve. Měření provedl vrchnostenský měřič Ing. Jan Blažek a rovněž dohad dřevních zásob s rozlišením na tvrdé a měkké dříví. Obměty bylo voleno podle okolnosti 90 či 100 let. Z tohoto prvního zařízení, vypracovaného soustavou pasečného rozdělení se zachovala pouze menší část map, ale nikoli vlastní taxační materiál.

Prvním dochovaným taxačním elaborátem je až následující zařízení od nadlesního Karla Buška z let 1831–1834, a to společně pro Kout i Trhanov. Na vypracování mapových podkladů se s Buškem spolupodílel zemský měřič August Polenský. V daném případě jde o pořizovací dílo, vypracované na základě tehdy běžné soustavy staťové hmotové. Následkem orkánu v r. 1837, kůrovcové kalamity po polomech a nezbytných přetěžeb, bylo nutno vypracovat nové zařízení, jehož autorem byl v letech 1855–1863 na základě staťové metody lesmistr Bušek. V r. 1842 byly částečně vyvázány služebností váznoucí na lesích, za to byly však některé lesní plochy odstoupeny poddaným.

V r. 1861 zde hospodařil Josef Vrbata, který se stává autorem dalšího lesního zařízení, založeného na soustavě staťové kombinované. Novou soustavu poškodily větrné bouře v letech 1868 a 1870. Když vstoupil v platnost nový zákon o mírách a váhách v Rakousko-Uhersku, byla po uplynutí decenia převedena celá soustava na novou měrnou metrickou základnu.

Další pořizovací soustava z prvních let 20. století, i její revize, se opírají již o zásady volného hospodářství porostního. Z 14.–16. května 1895, došlo ke sněhové kalamitě, kdy několik dnů po sobě nepřetržitě hustě sněžilo. Zvláštností bylo, že sníh vyvrátil i mnoho buků. Příčinou častých poškození porostů byla a je též omraz a jinovatka. V r. 1897 došlo ve dnech 16. a 17.

ledna vlivem husté mlhy k takovému závěsu jinovatky, že bylo nebezpečno vkročit do lesa, neboť se lámaly vrcholy stromů v takovém počtu, že ani zvěř neunikla a mnoho kusů bylo zabito padajícími vršky. K opětovnému ojištění došlo pak téhož roku ještě 2. března a na to 18. března k polomům způsobených větrem.

Převážná část území památky pro svou stanovištně extrémní polohu nebylo a není předmětem intenzivního lesnického ani jiného obhospodařování (především severovýchodní svahy kóty 847 m). Pouze porosty okrajových partií pod skalami byly zřejmě uměle založeny, což je patrné z druhové skladby, v níž zde převládá smrk. Zda jde klást přímou souvislost mezi častým výskyt vrcholových zlomů na smrku a jeho proveniencí je otázkou. Zdá se být pravděpodobnější, že zde rostoucí smrk není původní zde rostoucí zeměpisnou sortou. K obdobnému hodnocení buku není srovnatelných příznaků.

V roce 2020 došlo díky rozvoji kůrovcové kalamity v jižní části CHKO Český les také k zasažení porostů v památce. Byly napadeny smrky v okolí Baarovy cesty, které byly na jaře roku 2021 odtěženy, kdy cca 30 % stromů zůstalo na místě k zetlení, zbytek pomocí koně vyklizen z památky. Vyklizení dřeva bylo nutné z důvodu nedostatku prostoru v památce a tím i místa pro ponechání dřeva k zetlení a vedení turistické stezky. V roce 2020 v severozápadní části porostní skupiny 229 A 13 odtěženo cca 200 m³ aktivního kůrovcového dříví, kdy část již neaktivních stromů v bezpečné vzdálenosti od turistického chodníku byla ponechána k zetlení stát v porostu.

c) Myslivost

Památky je součástí honitby Hřeбенy (CZ 3202210035), na jejím území ani v ochranném pásmu se nenachází žádné myslivecké zařízení. Držitelem honitby jsou Lesy ČR, s. p. a uživatelem pak nájemce honitby MS Sádek Díly. Škody zvěří jsou na území památky patrné, a to zejména na bukovém zmlazení, v současné době však na udržitelné úrovni. V honitbě se vyskytuje jelen evropský, jelen sika, daněk skvrnitý, srnec obecný, prase divoké a muflon, který do vrcholových partií honitby nevystupuje. V případě rozšíření muflona do oblasti památky by to znamenalo silné škody na lesních porostech. Je tedy nutné, aby uživatel honitby udržel stavy muflona na stavech minimálních.

d) Rekreační a sport

Podél západní hranice památky prochází turistická cesta tzv. Barrova cesta, která slouží v zimním období jako běžecká trasa. Veřejnosti je také zpřístupněna jižní část vrcholového hřebíku.

Kvůli přítomnosti turistické cesty byly v minulosti obavy z toho, že bude docházet k narušování vegetačního krytu a synantropizaci květeny. V současnosti se dle aktuálních zjištění tyto obavy nepotvrdily, nicméně je důležité návštěvnost území a její dopady na vegetační kryt nadále sledovat. Vzhledem k tomu, že při hranici památky vede hojně využívaná turistická cesta, je nutné sledovat zdravotní stav stromů v památce. Případné nebezpečné stromy je nutné asanovat – pokácet a ponechat k zetlení na místě. Na hranici památky v blízkosti turistické stezky je umístěna naučná tabule.

2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Nařízení vlády č. 70/2005 Sb. – vyhlášení CHKO Český les.
- Nařízení vlády č. 371/2009 Sb. – vymezení EVL Haltravský hřeben
- Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Haltravský hřeben (CZ0320030), č. j. MZP/2020/630/2359, schválený 30. 9. 2020
- Lesní hospodářský plán (LHP): Domažlice (kód 316 000) platnost 1. 1. 2015 – 31. 12. 2024

2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1. Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	11 - Český les
Lesní hospodářský celek	LHC Domažlice (316 000)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	3,89
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2015 – 31. 12. 2024
Organizace lesního hospodářství	LČR, s. p., LS Horšovský Týn, revír Sádek

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
6Y	Skeletovitá smrková bučina	SM 30–60, JD +-5, BO 5–25, BK 25–50, BŘ +-10, TS +	1,77	46
6Z	Zakrslá smrková bučina	SM 40–50, JD +-20, BO +-5, BK 15–45, JV +-5, BŘ +-5, JŘ +-5	2,08	53
6K	Kyselá smrková bučina	SM 20–40, JD 10–30, BO +-5, BK 45–65, BŘ +-5, JŘ +	0,04	1
Celkem			3,89	100

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Základní údaje o útvarech neživé přírody, tj. o geomorfologických útvarech, jsou uvedeny v kapitole 1.7.2 Předmět ochrany – současný stav v tabulce B. útvary neživé přírody. Dílčí plochy pro útvary neživé přírody nebyly vylišeny samostatně, jsou zahrnuty do dílčích ploch v lesích, viz kap. 2.4.1.

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. Ekosystémy

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučina
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha 2,80 ha	Biotop je rozšířen na ploše 2,45 ha, a to především jižní části území. Severní část památky byla tvořena zejména smrkovými porosty. V posledních letech docházelo v severní části k napadení smrků lýkožroutem smrkovým a jejich následné těžbě. Podíl smrku se tedy snižuje a otevírá se tak potenciál pro rozšíření biotopu acidofilních bučin z původní rozlohy 2,45 ha na plochu 2,80 ha, se kterým se již začalo v roce 2020, kdy byly v uvolněném prostoru provedeny výsadby jedlí a javorů. Vykácením napadených smrků se tedy otevřel i prostor pro nálety buků, které se v severní části památky také roztroušeně vyskytují.
	stav: zhoršený
	trend vývoje: zlepšující se

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučina
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
přirozená druhová skladba lesních porostů dle jednotlivých SLT	<p>Z hlediska druhové skladby převažují v nejstarší stromové etáži buk lesní a smrk ztepilý a jen v počtu několika jedinců se vyskytuje jedle bělokorá, jeřáb ptačí a bříza bělokorá. Porosty buku a smrku jsou výškové i věkové diferencované, po celém území památky se objevuje jejich přirozená obnova v různém věkovém stádiu. Dlouhodobým cílem péče o lesní porosty v památce je zvýšení zastoupení jedle a ostatních dřevin přirozené druhové skladby, kdy se porosty svou skladbou budou blížit přirozené druhové skladbě pro SLT v PP. V roce 2011 byla dle plánu péče z prostředků PPK provedena v severní části památky do skupinové oplocenky výsadba 100 ks sazenic jedle bělokoré, 20 ks sazenic tisíce červeného, 50 ks sazenic jilmu horského a 20 ks sazenic javoru mléče. V roce 2020 navázala na plnění plánu péče výsadba 150 ks sazenic jedle bělokoré a javoru klenu do 5 skupinových drátěných ochranných o velikosti 5x5 m, rovněž v severní části památky. Nadále pokračovat formou výsadeb k navýšení podílu dřevin přirozené druhové skladby, a to především v severní části území. Výsadby v oplocenkách prospívají. Aby nedocházelo k ničení sazenic okusem zvěří, je nutné poskytnout jim drátěnou individuální, či skupinovou ochranu.</p>
	stav: zhoršený
	trend vývoje: zlepšující se
minimální množství mrtvého dřeva 100 m ³	<p>Aktuální odhadované množství mrtvého dřeva je cca 40 m³ a je tvořené především bukem a smrkem. Aktivní kůrovcové dřevo bylo v minulosti vytěženo především v severní části památky a z velké části odváženo mimo hranice památky. Některé kůrovcové souše zůstaly stát v památce, a to i v blízkosti turistické cesty. V současné době je žádoucí veškeré mrtvé dřevo ponechat na místě, je ale možné odklizení stromů, které by ohrožovaly bezpečnost v blízkosti turistické cesty. V blízkosti turistické cesty stojí již zmíněné kůrovcové souše. Cílem je navýšit množství mrtvého dřeva ze stávajících 40m³ na 100m³.</p>
	stav: zhoršený
	trend vývoje: zlepšující se
přítomnost zvláště chráněného druhu plavuně pučivé (<i>Lycopodium annotinum</i>)	<p>Mikrolokalita plavuně pučivé o velikosti 2x2 m na SV hranici památky byla potvrzena ještě v roce 2008. V roce 2021 se plavuň pučivou již nepodařilo nalézt. Je předpokládán zánik stanoviště v důsledku intenzivního rozvoje keřového patra tvořeného samovolným zmlazením smrku ztepilého.</p>
	stav: špatný
	trend vývoje: zhoršující se

ekosystém:	S1.2 štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému (0,4 ha)	<p>Rozloha ekosystému v optimu. Zachovat současný stav. Vyloučení narušování štěrbínové vegetace přímou činností člověka.</p>
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
přítomnost druhů tužnatka slizká (<i>Muticlavula mucida</i>), jadernička lesklá (<i>Pyrenula nitida</i>)	<p>Oba druhy jsou přítomny.</p>
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

B. Útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Geomorfologický útvar přírodního původu tvořený skalnatým hřebenem, situovaným ve vrcholové partii Sádkové skály
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
zachování stavu bez nových antropogenních zásahů	<p>Za období předchozího plánu péče nedošlo k žádnému patrnému ovlivnění stavu útvaru.</p>
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

V roce 1993 byl schválen plán péče na období 1995–2004 dle kterého bylo území ponecháno především samovolnému vývoji. Navrhovaná dílčí opatření nebyla realizována (např. doplnění sadebního materiálu nebo výstavba oplocenek).

V roce 2008 byl připraven další z plánů péče pro tuto památku. Na jeho podkladě byla v roce 2011 z prostředků PPK v severní části památky do drátěné oplocenky provedena výsadba 100 ks sazenic jedle bělokoré, 20 ks sazenic tisu červeného, 50 ks sazenic jilmu horského a 20 ks sazenic javoru mléče.

Poslední schválený plán péče byl na období 2014–2023. Za dobu jeho platnosti byla z PPK financována třikrát oprava oplocenky vytvořené v roce 2011 za účelem ochrany nově vysazených sazenic. V roce 2016 byla v této oplocence financována také vyřezávka náletů smrku ztepilého. V roce 2020 byla v souladu s platným plánem péče provedena výsadba celkem 150 ks sazenic jedle bělokoré a javoru klenu do pěti skupinových drátěných ochran o velikosti 5×5 m.

V roce 2016 proběhla na území památky obnova pruhového značení.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Na území památky se nepředpokládá kolize zájmů předmětů ochrany, a proto žádný z nich není stanoven jako prioritní.

3 Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) Péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Číselné označení cílového HS	Soubory lesních typů	Potenciální rozloha		
1	- les ochranný - les zvláštního určení	01	6Z	46 %	1,77 ha	3,89 ha
			6Y	53 %	2,08 ha	
			6K	1 %	0,04 ha	
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově *						
SLT	základní dřeviny		meliorační a zpevňující dřeviny		ostatní dřeviny	
6Z, 6Y	BK 60, JD 10, KL 5, SM 20, BO 5		BK, JD, KL, JL +, JV +, BŘ +, JŘ +		TS +	
A) Porostní typ						
BK (smíšené porosty s převahou buku)						
Základní rozhodnutí						
Obmýti		Obnovní doba				
150 – fyzický věk		30 – nepřetržitá				
Hospodářský způsob						
výběrný, podrostní						
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty						
zvýšení zastoupení JD a listnáčů přirozené skladby, skalní výchozy – samovolný vývoj						
Způsob obnovy a obnovní postup						
- jednotlivý až skupinový výběr, v smrkových skupinách je možno zakládat clonné skupiny k podsadbě JD a zmlazení listnáčů, důsledně se v obnově šetří a podporuje JD, KL, JV, LP, JL						
- k rozpadu se ponechává část dřeva neatraktivního pro rozvoj kambiofágního hmyzu (min. 25 %)						
- přednostně se využívá obnova přirozená, umělou obnovou a podsadbami doplňovat nedostatkové dřeviny přirozené skladby s ohledem na stanovištní podmínky						
- sukcesní dřeviny do zastoupení 50 % se považují za plnohodnotnou obnovu porostu						
Péče o nálety, nárosty a kultury						
- ochrana proti buřeni ožínáním (použití biocidů je vyloučeno)						
- důsledná ochrana proti zvěři						
- v rámci péče o kultury neodstraňovat sukcesní dřeviny						
- v oplocenkách odstraňovat SM na úkor ostatních dřevin CDS						
Výchova porostů						
- výchovou včas podpořit přimíšené dřeviny, úmyslné usměrňující zásahy až do stádia dospívajících kmenovin (cca 60–80 let) mají charakter výběru zaměřeného na podporu druhové a prostorové diverzity,						
- plošná podúrovňová výchova se neprovádí; kromě výběru upravujícího druhovou skladbu, ve smrkových porostech výběrem podporovat fenotypově vhodné jedince, v mladých porostech (do 50ti let) se do zastoupení 50 % tolerují sukcesní dřeviny (atraktivita biotopu)						
Opatření ochrany lesa						
- asanace smrkových polomů a kůrovcem napadených stromů – podmíněno souhlasem OOP						
- ponechání jednotlivých sterilních kůrovcových souší v porostech						
- použití biocidů je v PP vyloučeno						
Provádění nahodilých těžeb						
- pouze asanace aktivního kůrovcového dříví – viz výše, SM hmotu lze vyklidit						
- nebezpečné stromy v okolí turistické cesty je možno pokácet a dřevní hmotu ponechat na místě						
Doporučené technologie						
- transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi – zejména v zimním období						
Poznámka						

- v PP je vyloučeno vnášení nepůvodních druhů dřevin
- udržovat únosné stavy zvěře

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) Péče o populace a biotopy rostlin a hub

Snaha o navrácení zvláště chráněného druhu plavuně pučivé (*Lycopodium annotinum*) vyžaduje zejména zásahy v oblasti původního výskytu druhu na území památky. Prvotním zásahem, který by měl vést ke znovuoobjevení druhu plavuně na lokalitě je vyřezávka mladých smrků a obnažení půdního povrchu v místě původního výskytu. Dojde k prosvětlení prostoru a poskytnutí potřebného prostoru pro růst plavuně. Důležité i nadále bude udržovat mikrolokalitu a její okolí bez náletů smrků.

Pro udržení současné diverzity hub a lišejníků v památce je navrhováno ponechání mrtvého dřeva v různých stadiích rozkladu.

c) Péče o populace a biotopy živočichů

Pro optimální rozvoj bezobratlých živočichů vázaných na mrtvé dřevo je žádoucí ponechávat v porostech co nejvíce odumřelého a odumírajícího dřeva k zetlení. Totéž se týká i zachování doupných stromů pro hnízdící ptactvo a netopýry.

Rozšíření muflona do oblasti přírodní památky by znamenalo silné škody na lesních porostech. Je tedy nutné, aby uživatel honitby udržel stavy muflona na stavech minimálních. Na území památky neumísťovat zařízení k přikrmování a vnaďení zvěře.

d) Péče o útvary neživé přírody

Nenavrhujeme.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) Lesy na lesních pozemcích

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

- Vyloučit uplatnění holosečných obnovních prvků; porosty nedomycovat až na hranici památky, dokud neodroste spodní etáž do stádia zajištění a předsunuté porosty zejména na návětrné straně (západní a severní) nedorostou alespoň do stádia tyčoviny. Uplatňovat podrostní způsob hospodaření, případné výběry.
- Zastoupení smrku v obnově by nemělo v porostních skupinách přesáhnout 50 %; obnovu orientovat především na původní listnaté dřeviny a jedli.
- Šetřit a podporovat vtroušenou jedli a přimíšené listnaté dřeviny. Ve zvýšeném rozsahu je ponechávat jako výstavky k přirozenému rozpadu.
- Zvýšit podíl dřeva ponechaného k zetlení (včetně sterilních, zejména listnatých souší), především méně kvalitního a znehodnoceného dřeva listnáčů silných dimenzí.

- Používat šetrné těžební a transportní technologie minimalizující poškození půdního povrchu, stromů a přízemní vegetace.
- Neumísťovat krmná zařízení pro zvěř (kromě soustředění zvěře a následných škod na obnově hrozí ruderalizace bylinného patra). Umísťování loveckých posedů je možné.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území památky bylo geodeticky zaměřeno v roce 2000. V terénu je řádně označeno dvěma hraničníky a pruhovým značením. V období platnosti plánu péče je třeba pruhové značení a stav hraničníků pravidelně kontrolovat a udržovat.

3.4 Návrhy potřebných administrativně – správních opatření v území

a) Vyhlášovací dokumentace

Nejsou nutné žádné změny platné právní dokumentace.

b) Návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Nejsou.

c) Ostatní

Nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území památky není nadměrně rekreačně využíváno, regulace návštěvníků tedy není nutná. Při západní hranici památky vede turistická stezka, která prochází kolem velké informační tabule. Dále je veřejnosti po turistické trase zpřístupněna jižní část skalního hřebítku.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Rozšíření návštěvnické infrastruktury není navrhováno. Pouze je třeba stávající informační tabuli pravidelně udržovat.

Výsledky průzkumů a výzkumů je vhodné využívat formou odborných přednášek, článků a publikací. Památku je možné využívat pro odborné exkurze.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V zájmu sledování indikátorů cílového stavu ekosystémů je třeba při běžných terénních šetřeních sledovat:

- výskyt zvláště chráněného druhu plavuně pučivé (*Lycopodium annotinum*), vždy minimálně jednou ročně kontrolovat, zda se druh na území památky vyskytuje

Přehled navržených průzkumů:

- botanický průzkum (fytoocenologie a floristika)
- lichenologický průzkum
- bryologický průzkum

- mykologický průzkum
- entomologický průzkum
- malakologický průzkum
- chiropterologický průzkum

4 Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

druh zásahu (činnost)	odhad množství (např. plochy)	četnost zásahu za období plánu péče	orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
podsadba, výsadba (JD, JM)	300 ks	1×	10 700,-
vylepšování výsadeb (JD)	50 ks	2×	4 200,-
oplocenky (v. 180 cm)	200 m	1×	50 000,-
individuální ochrany	100 ks	1×	50 700,-
údržba oplocenek (včetně oprav stávajících oplocenek) a individuálních ochran	250 m	4×	64 000,-
prořezávka v místě původního výskytu plavuně pučivé	500 m ²	2×	3 200,-
obnova pruhového značení	1,7 km	2×	5 240,-
údržba hraničníků	2 ks	1×	8 600,-
údržba naučné tabule	1 ks	1×	30 000,-
náklady celkem (Kč)			226 640,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR (2022). Nálezová databáze ochrany přírody. – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, <http://portal.nature.cz> (on-line databáze; navštíveno 14. 3. 2022)
- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- HOLEC J. & BERAN M. [eds] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha, 34: 1–182
- CHOBOT K. & NĚMEC M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 24: 1–282.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR, Praha.
- KADERA J. & PECKERT T. (2008): Zápis z kontroly PP Skalky na Sádku a PP Louka u staré Huti – Ms. [Zápis z kontroly; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- KUČERA J. & VÁŇA J. (2005): Červený seznam mechorostů České republiky. – Příroda, Praha, 23: 1–104.
- LIŠKA J. & PALICE Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky. – Příroda, Praha, 29: 3–66.
- MUDROVÁ R. (2021a): Botanická inventarizace lokality PP Skalky na Sádku – flóristika. – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- MUDROVÁ R. (2021b): Botanická inventarizace lokality PP Skalky na Sádku – fytocenologie. – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- MUDROVÁ R. (2021c): Botanická inventarizace lokality PP Skalky na Sádku – mechorosty. – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- PEKSA O. (2015): Inventarizační průzkum PP Skalky na Sádku z oboru lišejníky – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].

- QUITT E. (1970): Klimatologické podklady pro rajónové plánování. – Acta Ecol. Nat. Region., Praha, 1970/1–2: 17–39.
- SLADKÝ J. (2006): Floristický průzkum PP Skalky na Sádku – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- Vejnar Z., Skrbek J. Šalanský K. (1977): Vysvětlivky k základní geologické mapě ČSSR 1: 25 000, 21-233 Klenčí pod Čerchovem a 21-411 Bystřice.. - Ústřední ústav geologický, Praha. 34 str.
- ZELENÝ L. (2019): Inventarizační průzkum PP Skalky na Sádku. – Ms. [Závěr. zpráva; depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
as.	asociace
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	chráněná krajinná oblast
IUCN	International Union for Conservation of Nature
KN	katastr nemovitostí
LHC	lesní hospodářský celek
LHP	lesní hospodářský plán
LHO	lesní hospodářské osnovy
MN	mýtní nahodilá těžba
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
OP	ochranné pásmo
PK	pozemkový katastr
PP	přírodní památka
RP	regionální pracoviště
ÚSES	územní systém ekologické stability
ZCHD	zvláště chráněný druh
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPMZ	záznam podrobného měření změn

Zkratky dřevin užívané v tabulkách:

BK	buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>)
BO	borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>)
BŘ	bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>)
JD	jedle bělokorá (<i>Abies alba</i>)
JL	jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)
JŘ	jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>)
JV	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)
KL	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)
LP	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)
TS	tis červený (<i>Taxus baccata</i>)
SM	smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>)

4.4 Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa CHKO Český les
Náměstí Republiky 287, 348 06 Přimda

(Na zpracování se podíleli: Ing. Kateřina Marková, RNDr. Milena Prokopová, Ph.D., Bc. Miroslav Žižka, Dis., Mgr. Zuzana Blažková)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

V Přimdě dne 18. 11. 2022

5 Přílohy

Tabulky:

- Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich (Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

Mapy:

- Příloha M1a – Orientační mapa s vyznačením území
Příloha M1b – Orientační mapa s vyznačením území
Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma
Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů
Příloha M4 – Lesnická mapa typologická
Příloha M3 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Vrstvy:

- Příloha V1 – Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

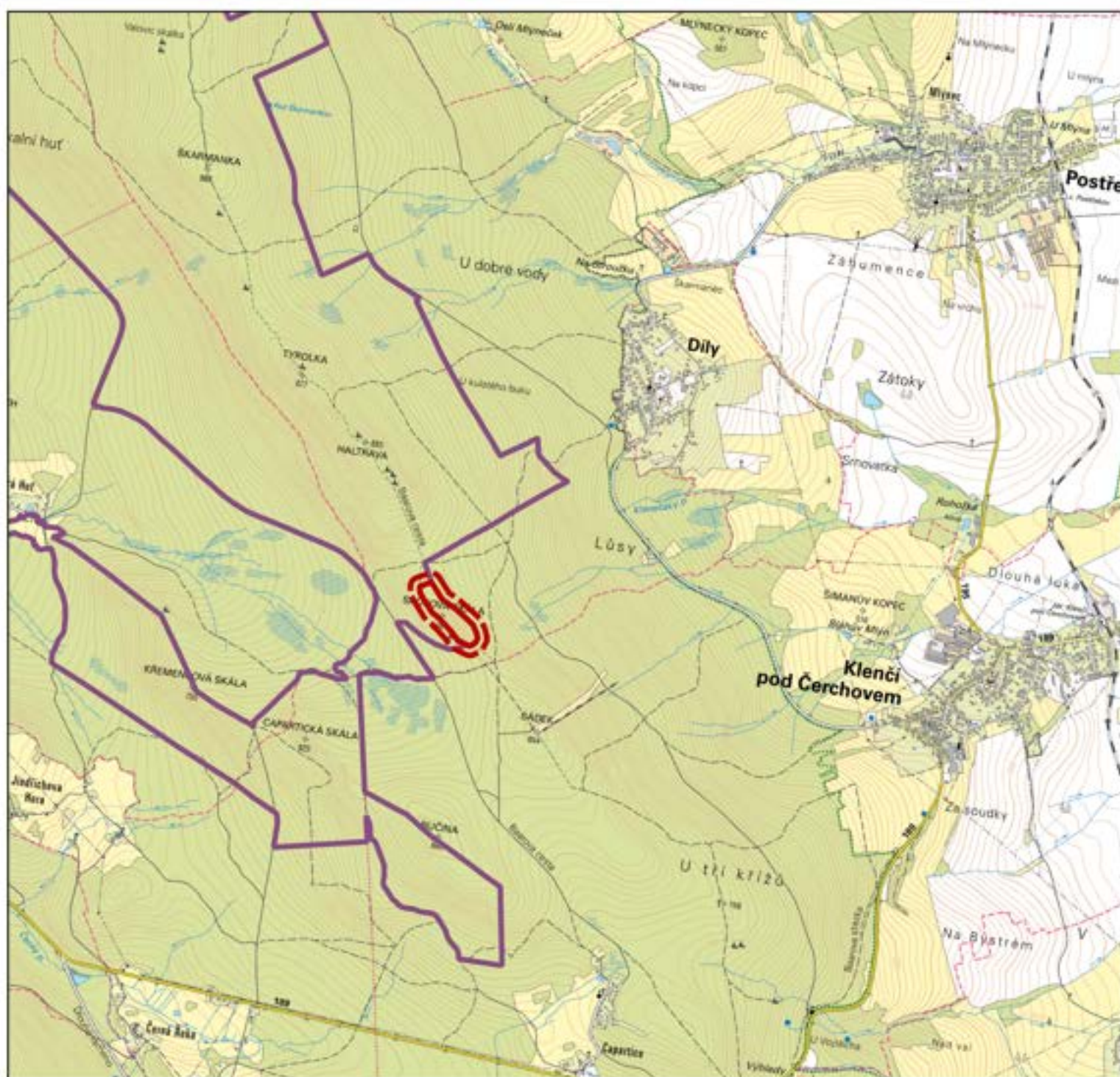
Tabulka k bodu 2. 4. 1 a k bodu 3. 1. 2

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
229 A 1	-	0,19	1/BK	SM	68	nepůvodní	- prořezávka, snížení zakmenění, ponechání sukcesních dřevin a uvolnění BK	1	Velmi přehoustlý uměle založený porost.
				BK	30				
				JŘ	2				
229 A 13	-	3,70	1 /BK	SM	80	les přírodě blízký	- nahodilá těžba (MN) - podsadba JD, JM, JV 300 ks (jen do vzniklých porostních mezer)	2	Starý porost s pomístně silným zmlazením a věkovou i výškovou diferenciací. SM místy napadený lýkožroutem. Porost na skalních výchozech výhledově ponechat samovolnému vývoji. Podíl smrkových souší musí být v porostu i nadále zachován.
				BK	20				
				JŘ	+				
				JD	+				
				KL	+				

*naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU ORIENTAČNÍ MAPA S VYZNAČENÍM ÚZEMÍ

Legenda:

- ▭ PP Skalky na Sádce
- ▭ PP Skalky na Sádce - OP
- ▭ Evropsky významná lokalita Haltravský hřeben

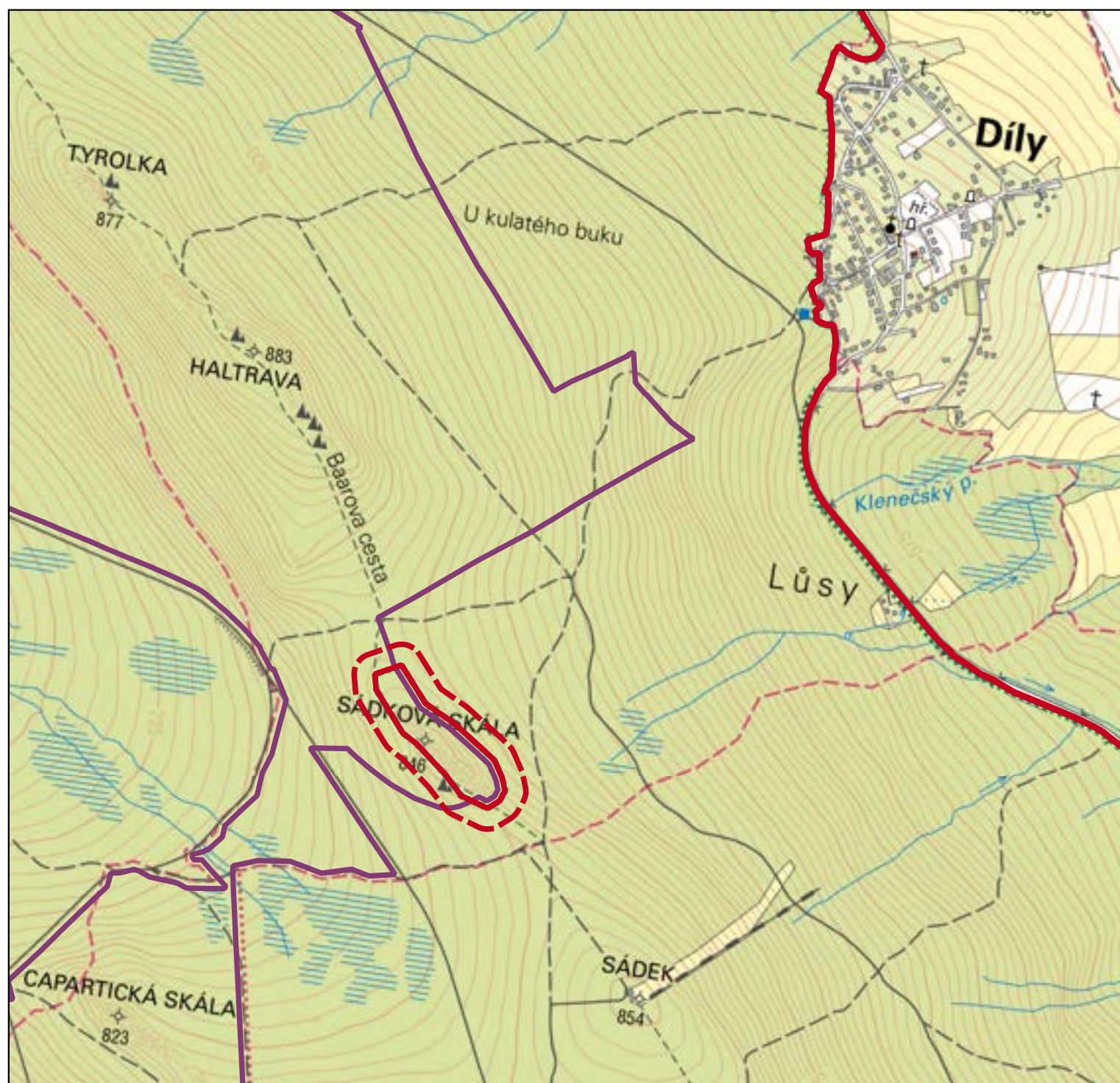
0 0,5 1 1,5 2 km

©AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022
mapové podklady:
ZM25©ČÚZK, 2022

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU

ORIENTAČNÍ MAPA S VYZNAČENÍM ÚZEMÍ

— Chráněná krajinná oblast Český les

— EVL Haltravský hřeben

Hranice maloplošného chráněnného území

□ Přírodní památka Skalky na Sádce

□ Přírodní památka Skalky na Sádce - ochranné pásmo

0 0,25 0,5 0,75 1 km

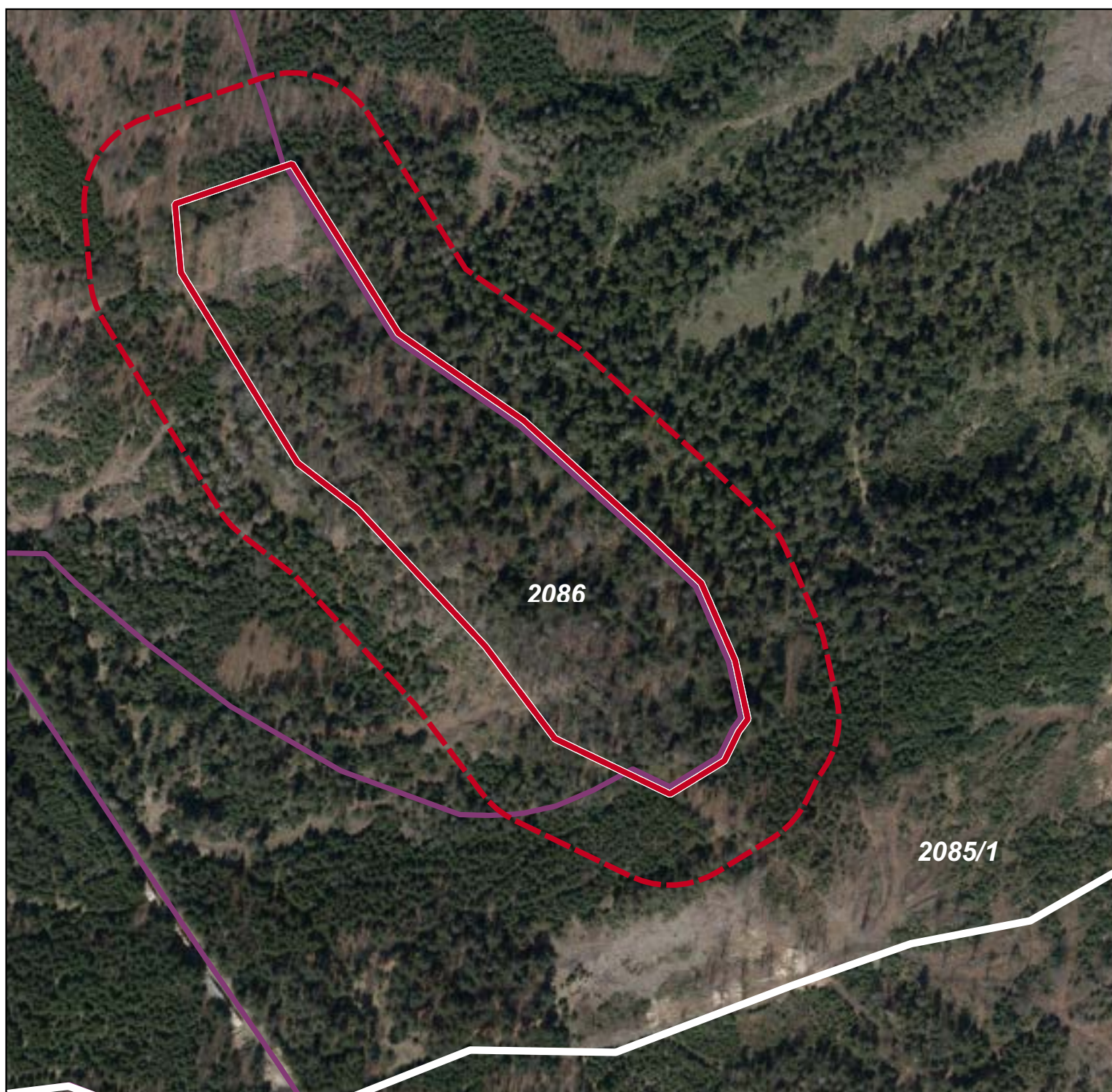

Základní mapa ČR

© AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022
mapové podklady:

© ČÚZK, 2022

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU KATASTRÁLNÍ MAPA SE ZÁKRESEM ZCHÚ A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA

— EVL Haltravský hřeben

Hranice maloplošného chráněnného území

— Přírodní památka Skalky na Sádce

— Přírodní památka Skalky na Sádce - ochranné pásmo

0 25 50 75 100 m

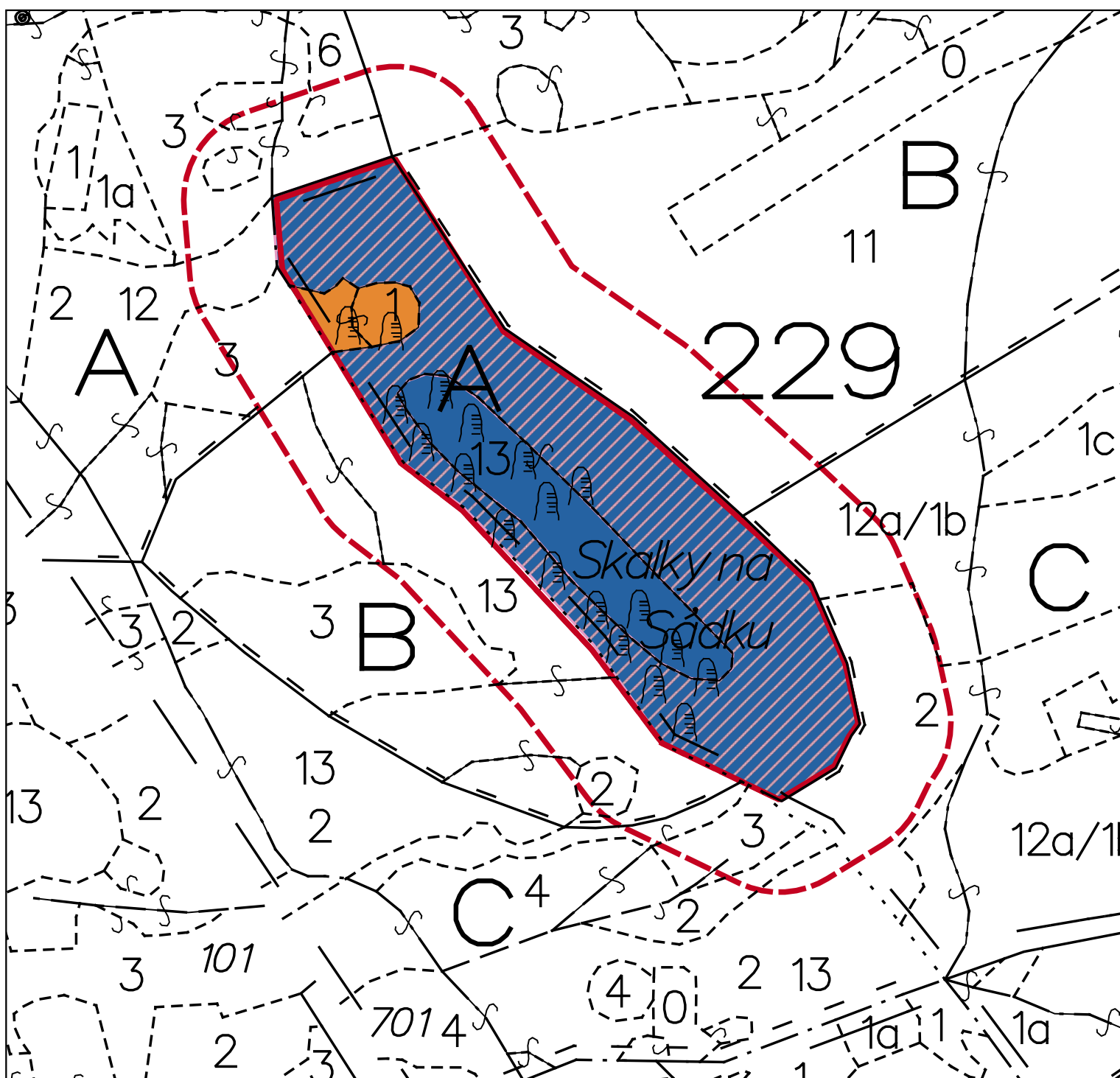

Katastrální mapa ČR
Ortofoto mapa ČR

© AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022
mapové podkladu:
© ČÚZK, 2022

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU

MAPA DÍLČÍCH PLOCH A OBJEKTŮ

Hranice maloplošného chráněnného území

 Přírodní památka Skalky na Sádce

 Přírodní památka Skalky na Sádce - ochranné pásmo

Typy zásahů a opatření

 prořezávka

 podsadba MZD

 nahodilá těžba

0 25 50 75 100 m

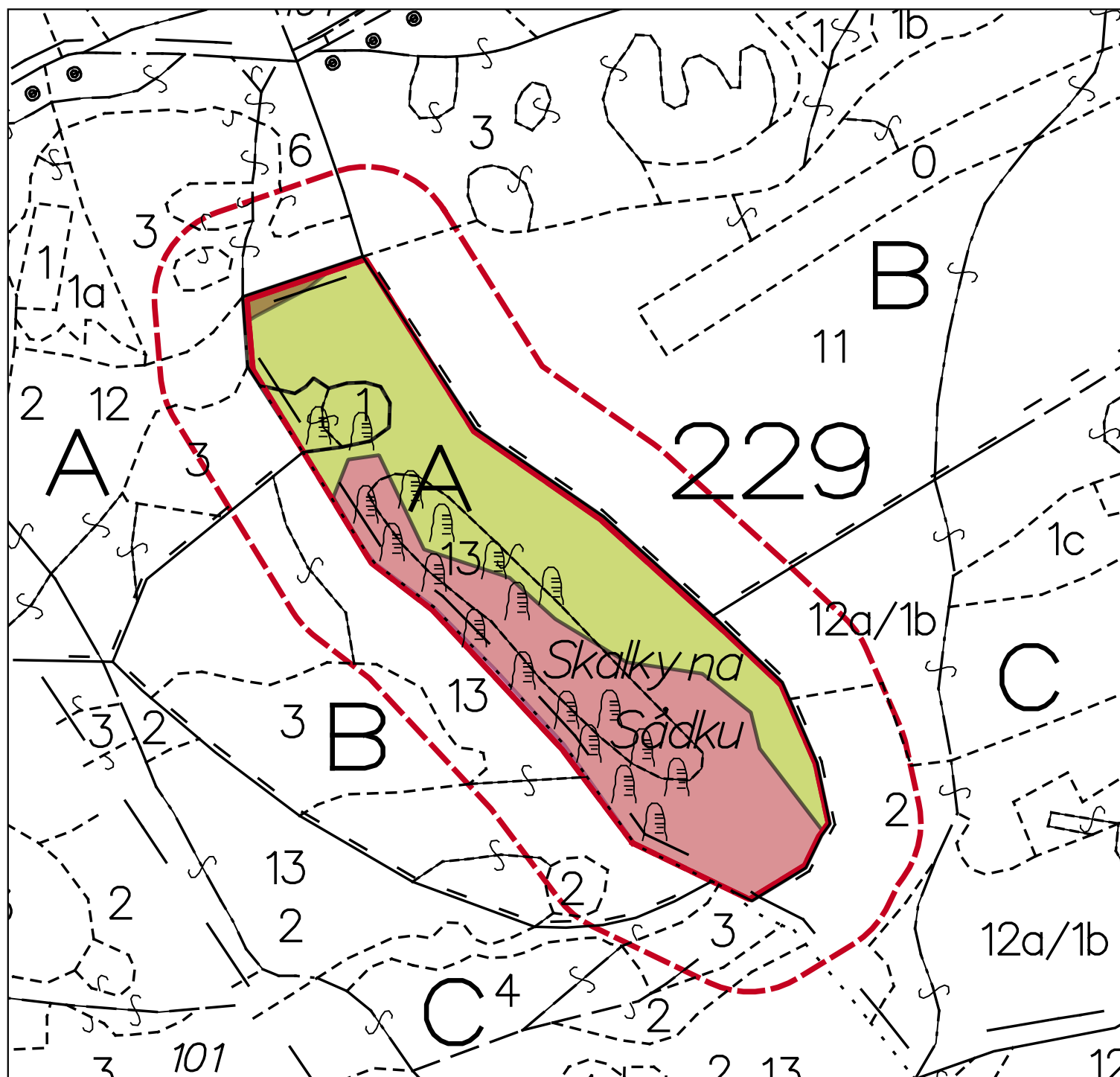
© AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022

mapové podklady:

© ÚHUL, 2022

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU

LESNICKÁ MAPA TYPOLOGICKÁ

Hranice maloplošného chráněnného území

Přírodní památka Skalky na Sádce

Přírodní památka Skalky na Sádce - ochranné pásmo

Soubory lesních typů

6Z - Zakrslá smrková bučina

6K - Kyselá smrková bučina

6Y - Skeletovitá smrková bučina

0 25 50 75 100 m

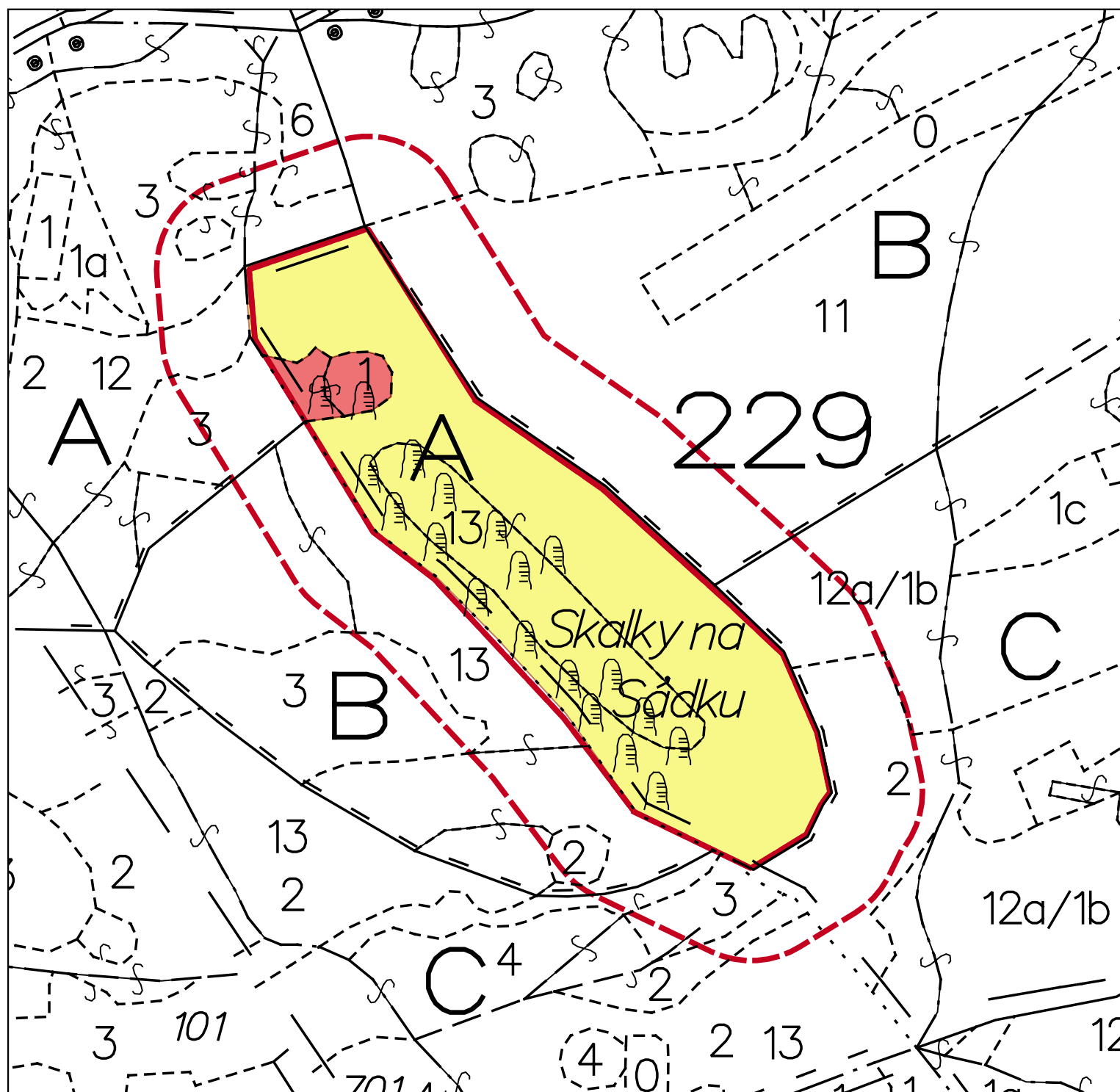
© AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022

mapové podklady:

© ÚHUL, 2022

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA SKALKY NA SÁDKU

MAPA STUPŇŮ PŘIROZENOSTI LESNÍCH POROSTŮ

Hranice maloplošného chráněnného území

 Přírodní památka Skalky na Sádce

 Přírodní památka Skalky na Sádce - ochranné pásmo

Stupně přirozenosti

 les přírodě blízký

 les nepůvodní

0 25 50 75 100 m

© AOPK ČR, RP SCHKO Český les, 2022

mapové podklady:

© ÚHUL, 2022